POKROK ZÁPADU.

Vychází každý čtvrtek.

Redaktor a vydavatel: Jan Rosický.

PŘEDPLATNÉ

ROZHLÁSKY

Pokrok Západu,
Omaha, Neb.

Tiskárna nalezí se v č. 916 Farnam ul.

Entered at the Post Office at Omaha, Neb., as Second Class Matter.

Omaha, Neb. 15. července 1884

Leč a pravda.

Chicagský dopisovatel "Národních Listů" (pražských) v dopisech svých bez počtu krát dal na jevo, že jest "zeleným" a mnohdy pocítoval čtenáře o věcech, o kterých sám ani tušení neměl. To jsme mu ovšem ochotně prominuli, Hledíce se našim českým pořekadlem, že nevědomost hříchu nečiní. Však nyní počíná hráti ještě i na jinou strunu. Počíná přehnaně hanětí poměry americké a tu máme za povinnost se ozvati. Tak v dopisu jeho v N. L. od 18. června (datovaném v Chicagu 1. června) stěžuje na velké zdražení masa a potravin, které prý vystoupily na ceny vyšší než v Evropě jsou a to prý by měli uvážiti ti, jenž stížení jsou horečkou vystěhovalectvou následkem mnohoslibných dopisů vystěhovalců amerických.

"Písálkové oni," pokračuje pak dop. zmíněný, "již růžovými líčí barvami zdejší poměry, stydí se buďto doznati, jak úplně byli sklamáni ve svých nadějích, aneb jsou to lidé, již doufají z majetku přistěhovalců kořistiti. Vždyť se zde přistěhovalci nazývají hejly a považují se stejně jak od žida tak od křesťana, jak od známých a přátel tak i od cizích za dovolenou kořist a nepokládá se nikterak za zločin, chudáky ty oloupiti o poslední groš často po dlouholetém a mozolném namahání, a strádání ušetřený. Říká se zde, že se přistěhovalci nijak nedovedou vžíti do zdejších poměrů, pokud jim ještě jaký evropský groš v kapse zbývá, a proto jen chutě dále do olupování, aby běžel brzo zdomácněl."

Nuž, pravdou jest, že potraviny v minulých 6 neb 8 měsících byly *skoro* tak drahé, jako v Evropě, však písálek onen zamlčuje úplně druhou rovněž nepopiratelnou pravdu, že zde dělník, vydělávaje 1.50 až 3.00 denně vydělává aspoň pětkráte tolik co v Evropě. Při výdělku tom může ovšem žíti zde tak, jako v Čechách "páni" a ještě uspoří peníze. Pravdou zároveň jest, že letošní dosavadní drahota jest výmínečná a pomine, jakmile letošní sklizeň bude v bezpečí. Lží však velkou, obrovskou, jest tvrzení, že zdejší přistěhovalci lákají sem své přátele proto, že stydí se doznati že byli zklamáni aneb že chtí z nich kořistiti. Z pravidla nikdo z těch kdo přišli do Ameriky v tom úmyslu, že chtí pracovati aby domohli se lepší budoucnosti, necítí se sklamán, poněvadž z pravidla každý pilí, šetrností a přičinlivostí domůže se zámožnosti. Že z pravidla tohoto jsou ovšem též některé výminky, totiž případy kde člověka stihá řada nehod, jest ovšem pravda, však výminky ty jsou řídké. Že tomu tak, musí doznati písálek onen sám, an dále praví:

"Musíme však po právu doznati, že se tu mnozí Češi domohli velmi slušného postavení a jmění: než kdo sečte všechny ty dny přetěžké práce, strádání a starostí, co předcházely! Kdo se chce v Americe vyšinouti, musí své nejlepší síly vynaložiti, musí pracovati, úsilovně pracovati; dokud poslední sval neochabne. Mám tu pevnou víru, že kdyby dělník pracoval v Evropě tou měrou, jako jest zde k tomu nucen, stejného by se dočinil zdaru."

Že tu mluví slepec o barvách, jest patrno. Jsme jisti že pisatel tak dlouho co je [neb byl] v Americe, nevykonal ani den práce namahavé, ba že mu i za těžko přicházelo se na práci takou dívat. Máme sice sami za to, že zde dělník vykoná více práce za den [10 hodin] než v Evropě, však z toho nenásleduje, že by ta práce musila pro něho být namáhavější. Zde může vykonati více práce lehčejí, an lepší a hojnější strava, každodenní maso atd. mu více sil poskytuje, než v Čechách při dietě bramborové a zelné polévky. Pravdou je, jak řečeno, že si zde mnozí, skoro všichni pilní a přičinliví přistěhovalci, při lepším živobytí než v Čechách, pomohli k zámožnosti a to vždy tomu, že jsou to po většině lidé z nejnamáhavějších třídy lidu našeho, kteří v Americe polepšení stavu svého hledají a též skutečně nalézají.

S tím "kořistěním z přistěhovalců" má se to jako s ostatním. Pravdou je, že mezi námi, ale jako v staré vlasti, tak jako i mezi jinými národnostmi, jsou takoví a podvodníci, kteří schopni jsou všeho, tedy i odtržení přistěhovalců. Však tvrzení že tak všeobecně se děje, že my všichni Čechové smeteni jsme rotou hvězdářů, je drzá, mrzká lež a padoušství, proti kterému protestovati musíme. Jestli že dopisovatel ten pohybuje (neb pohyboval se) v kruzích, v kterých "nepokládalo se za zločin" přistěhovalce oškrtati, svědčí to pouze o jeho spustlosti.

V N. L. od 21. června nalézá se opět dopis z Chicagu (ze 4 června) v kterém opět se praví:

"Na východě objevují se v dělnických kruzích politických počátky docela nového proudu. To vzrylské cechy [labor unions] nalézají na vzrůstající počet přicházejících sem z Evropy vyučených řemeslníků. V krátkém čase stanou se kroky proti stěhování důležitou otázkou naší politiky. Od těch dob, co sobě obě strany v parlamentu přestěhovalectví připustily připojiti se k volání dělníků: "pryč s Číňany," jest pouze otázkou času, že i proti stěhování z Evropy zahřmí se: "Ať potud"! Za kroky proti stěhování žádají nejen zdejší rodáci, nýbrž i dělníci přistěhovalí a nyní zde usedlí. Opětují svůj výstražný hlas proti stěhování z Čech. Na tisíce dělníků nenachází dnes prázdné práce v Chicagu a co den množí se smutné úkazy skutečné bídy a nouze."

Z toho vidíti, jak písálek ten málo zná poměry zdejší, když ze zápovědi přistěhovalstva čínského soudí na nastávající zápověď přistěhovalstva evropského. Hlavní příčinou zápovědi přistěhovalstva čínského bylo, že jest to přistěhovalstvo otrocké, že totiž Číňané sem přivážení zaprodáni jsou čínským společnostem na řadu let v nevolnictví a soutěž svobodného dělníka s nimi nemožná. K tomu Číňané nepřicházejí sem v úmyslu aby se zde osadili a stali obyvately, občany, součásti tohoto slavného, velkého a svobodného národa, nýbrž obohativše práci svou nájemce své i sebe, vrací se do "nebeské říše" nazpět a béřou sebou i kosti těch jenž zde byli zemřeli. Přistěhovalstvo evropské však přichází sem co dělnictvo svobodné, stává se občany a přijímá na se zvyky země této. Žádná strana neodváží se přijmouti zákony na zamezení tohoto přistěhovalstva, vědouc že by tím si kopala hrob, an nepřátelstvím proti přistěhovalcům odpudila by sobě hlasy přistěhovalců zde usedlých.

Vůbec zdá se nám, že oba ty dopisy nebyly psány na půdě americké, nýbrž po návratu z Ameriky do Prahy, na komando na zakázku. Tomu nasvědčuje i datování obou dopisů které byly, by musily vykonati cestu z Chicago do Prahy v 15—16 dnech, což je skoro příliš rychlé cestování. Try again, Mr. Correspondent!

Skobelev mrtev.

Z Ruska dochází nenadálá zvěst, že gen. Skobelev, nejsmělejší a nejudatnější z jenerálů ruských zemřel náhle minulý týden v Moskvě.

Michajl Dimitrij Skobelev byl narozen r. 1841 a tedy teprvé 41 roků stár. Pocházel z rodiny vojenské, otec i děd jeho byli vojíny. Pro výtržnosti které na universitě způsobil, byl již v 18 roce věku svého z této vypovězen. Vstoupiv do armády byl brzy po tom poslán do Polska, kdež bojoval proti povstalcům v povstání r. 1863. Po potlačení povstání přeložen byl ku gardě do Petrohradu, ale tu se mu služba nelíbila a vstoupil do štábní koleje. Po dvouleté studii byl co setník poslán na Kavkaz(r. 1859). První dva roky stráveny bojem proti divokým kmenům horským, v kterých neměl příležitosti mnoho se vyznamenati. V letech následujících však získal sobě pověsti obhlídkami v Turanu, při nichž učiněny mnohé znamenité objevy vědecké, které by již samy o sobě stačily, aby mu zajistily jméno ve vzdělaném světě. Jeho odvaze, jeho vytrvalosti železné podařilo se proniknouti v poušť a kraje posud civilisovaném lidstvu nedostupné. Tak zejména objeveno vůdce jeho obhlídkám smělým starého hvězdáře Oxu a sebrán vzácné důležitý materiál nejen k zeměpisu, nýbrž i národopisu, pokud se týkalo Chivy. Když tedy rokem 1875 podniklo Rusko svou výpravu na Chivu, přidělen jí ovšem opět Skobelev, a sice co major v generálním štábu. A hle při útoku na Chivu byl chrabrý generálštábník první na hradbách a první v dobytém městě. Jmenován po té vojenským velitelem Fergany: ale nebylo mu dlouho protiliti v dobytém místě. Již 1878 nacházel velký boj slovanského turecký, generálové první za Dunaj vyslaní necvičitelovali se hříti s Balkánem tak pernou, jakou bylo dobývání Balkánu, i povolán tedy opět Skobelev skutečný a obezřelý nad jiné v boji s promáchy nejdivočejšími. Světoznámy jsou ty hrdinné jeho boje o Šipku a Plevnu. Dobyv dne 9ho září 1877 bulharského místa Lovče pod Balkánem, již dne 11. září 1877 podniká s levým křídlem armády ruské strašný onen boj o Plevno, jejž líčitee Verešťaginův svědčil rysy tak mistrnými. Za jediný ten den vzal Skobelev se svými hrdiny tré řad tureckých hradeb a opevnění, avšak příští den vychvátili mu opět kořist tolikou krví vykoupenou z rukou. Nebylo dosti sil pohromadě, musilo se čekati na další pomocné sbory, což vyžadovalo kolik neděl času. Avšak dne 10. prosince byl již neúnavný Skobelev opět připraven k ráně, i vyčkav, až Osman paša odváží se zoufalého výpadu, vrazil mu Skobelev v bok, zasekl mu ústupní čáru a vnikl do samého Plevna. Tím byl osud Turkův rozhodnut. Následoval onen velkolepý pochod přes ledové zmoly balkánské, kterýž nezastavil se až před branami Cařihradu..

Byly to divy udatnosti, které konal v boji onom a zhlíženo k němu s obdivem co nejudatnějšímu, nejsmělejšímu a nejobratnějšímu ze všech ruských jenerálů. Obyčejně býval v čele mužstva svého, dodávaje mu smělosti a odvahy. V 10 dnech zastřeleny pod ním 4 koně, on sám odnesl však pouze lehké poranění.

Když po válce ruskoturecké bylo Rusko připraveno o ovoce svých obětí zrádným Beaconsfieldem, obrátilo Rusko pozornost svou k nejcitlivější stránce Anglicka, k Indii. Avšak mezi cílem ležely překážky dosud považované za nepřemožitelné. Mezi hranicí Indie a ruskými državami prostírala se pověstná Hyrkánská poušť, jedna z nejstrašnějších to pouští asijských, na které již Tergukasov zahynul a z které se právě s nepořízenou vracela druhá, polozničená výprava ruská. Soudilo se, že jest evropskému vojsku vůbec nemožno proniknouti tím "peklem" žhavého písku a dostihnouti oné oasy achal-tekinské, hájené nejdivočejším a nejbojovnějším kmenem středoasijských kočovných pronárodů, Teke-Turkmeny. Než Skobelev pohrdal veškerým nebezpečím. Přijal s radostí povel carův, aby vážil výpravu do třetice a podniknuv již z jara roku 1880, nedal se odstrašiti ani báječným protivenstvím živlův a podnebí, ani citelnými porážkami, jež mu s počátku způsobovali v hodinách žízně a zemdlení svrchovaného oni "ďáblové pouště," jak Asiaté sami Turkmeny nazývají. Jako pravý Rus, který nepadne dle slova Bedřicha pruského "ani tehda ještě, když jej prokláli bodákem" — generál Skobelev s vytrvalostí heroickou odolával všem ranám a svízelům, ažtě úsvitem roku 1881 stanul před Geok Tepem, onou to proslulou pevností Turkmenův, kterouž jim po léta vlády Beaconsfieldovy opevňovali angličtí inženýři s nákladem a důmyslem, jak jen právě se opevňuje hradba mající chrániti celou velikou državu .... Nebylať to pouhá tvrz, alébrž znamenitě založený systém tvrzí, opatřených výbornými děly, jež obsluhovali od Angličanů vycvičení dělostřelci.

Nicméně Skobelev jal se bez dlení obléhati, a dne 24. ledna 1881 vztyčil vítězný prapor na stočených hradbách nejdůležitější této pevnosti středoasijské. Kmen, který býval dosud Chivě, Buchaře i Persii postrachem, který ze sousedních těch zemí svých odváděl na tisíce nešťastníkův k sobě v otroctví, byl šťastně přemožen, a celá krásná ta oasa achal tekinská, jež táhne se nepřetržitě až ku Mervu, byla dobyta: dílo nemožné bylo dokonáno, Rusko prodralo se peklem kyrkánským až po břehy Indie.

To dokázal pouze s 10.000 mužů, proti čtvernásobné přesile nepřítele a se ztrátou pouze 997 mužů. Minulé zimy způsobil nesmírné pohnutí v politických kruzích svými řečmi, v Petrohradě při oslavě dne dobytí Geok-Tepe a v Paříži při deputaci srbských studentů. Smysl řečí těch byl, že je válka Ruska proti Rakousku a Německu nezbytna a že Rusko bodlák vyprostiti jihoslovany z nadvlády Rakouska. Řeči tyto považovány za inspirované, an skutečné smysly vlády ruské a kruhy politické neuspokojily se, dokud Skobelev nebyl carem z Paříže domů povolán a naříznuto mu, aby prozatím statky své neopouštěl.

O smrti jeho roznáší se pověsti různé. Nejprvé oznamoval telegraf, že zemřel ranou srdeční. Později došly pověsti podstatně nesnadnější že byl otrávem. Ty však vyvrací se opět správou, že zemřel puknutím krevnice.

Mračna od Nilu.

Pod tímto obšírnějším podávají N. L. článek o situaci v Egyptě, z kterého vyjímáme:

Anglie má jedinou starost o suezský kanál a přijdeli to jenom poněkud, ráda se dohodne, třeba se samým Arabim. Francie je intersována v Egyptě nejprvé svou ctí, neboť většina pobitých Evropanů byli Francouzové; dále zní finančně, poněvadž egyptské papíry nalézají se většinou ve francouzských rukou a konečně politicky, poněvadž vítězství fanatismu mohamedánského v Egyptě bude heslem k vzplanutí svaté války v Tunisu a Alžíru proti "Frankům." Politika francouzská směřuje proto k udržení Tevfika pašete na stolci chedivském a sice pomocí vojska tureckého a dále k zabezpečení kontroly nad finanční správou v Egyptě v zájmu francouzských kapitalistův. O tom, jak si má Francie počínati, kdyby návrhy její na vyslání tureckého vojska do Alexandrie a na opětné zavedení kontroly v Egyptě propadly, rozchází se mínění v samé Francii velice. Gambetta by nejraději hned zakročil vojensky a obsadil Egypt; však chladnokrevný Freycinet váhá, upíraje bedlivě zraky k Berlínu a k Cařihradu, odkudž o úkladech vyslance německého čím dále tím povážlivější docházejí zprávy. Není té nejmenší o tom pochybnosti že kníže Bismark má dnes u Porty vliv rozhodující a že vlivu toho užívá k tomu, aby Anglii i Francii strhnul na jihu a východě do zápletek a aby tímto způsobem zaměstnal na jiné straně a oslabil právě tyto dvě velmoci, které by mu mohly býti překážkou v dalekosáhlých válečných podnicích na jiné straně, k nimž patrně se připravuje. Sultán, Tevfik paša, tak dobře jako Arabi paša, jsou mu figurkami na diplomatické šachovnici, na které chce své protivníky udolati. Připisuje-li se obecně jeho vlivu, že sultán odepřel tak rozhodným způsobem účastniti se konference velmocí, tedy můžeme se připraviti na nová překvapení, jež zástupce velmocí v Cařihradě z té strany očekávají. Napovídání, jež čteme v poloúřadních časopisech rakouských, že Turecko vůbec neuznává potřebu zakročit poněvadž smíření Arabiho s chedivem poskytuje všechnu záruku pro udržení pořádku v Egyptě a že na místě kontroly francouzsko-anglické nad financemi egyptskými a nad kanálem suezským nastoupiti má kontrola evropská, dává tušiti, odkud vítr věje a jaké stanovisko Německo na konferenci zaujme. Nedivíme se pak arci pranic tomu, že z Petrohradu telegrafuje se o velikém úsilí nástupce Gorčakova p. Gierse, aby pomohl Francii z této nebezpečné situace.

Podaří-li se mu to, arci nevíme. Na každý způsob stahují se na Nilem černé mraky, které ohrožují v povážlivé míře mír evropský a věru přímo zahanbující to divadlo pro národy evropské, že ze všech stran ukazuje se prstem k místu tam nad Sprévou, odkudž vychází ustavičné ohrožování míru evropského a že přes to vše velmoce nenémecké nemohou se dohodnouti o prostředcích, kterými by obhájily rovnováhu a poklid Evropy před zlovolnými intrikami a útoky.

Práce. Potřebuji jednoho člověka, který umí psáti i čísti anglicky. Dám mu dobrý plat a práci na celý rok. Též potřebuji dva dobré havíře na shll a to co nejdříve. Nechť přijedou a dám jim dobrou a stálou práci. [16—Šer.] Jakub Hanzlík, Little Missouri, Billings Dakota Co.

Dějiny politických stran ve Spojených Státech.

(Pokračování.)

Oddíl XV.

Čtvrtá soudobrodinu, 1841—1845. William Henry Harrison, president, John Tyler, náměstek. Dvoudílný sobraj a osmý kongres.

V nástupní řeči své president odmrzoval zneužívání moci veta, kdy používá se k politickým účelům, a svědčící ústavotvůrci obzvláště; též odmrzoval experimentování s měnou. Dne 17. března svolal provolením kongres ku zvláštnímu zasedání, ku dni 31ho května, aby vzaty byly v úvahu finanční nouzové země. Než však mohl president program svůj rozvinouti, zemřel po krátké nemoci dne 4. dubna, právě za měsíc po svém nastoupení. Náměstek jeho, John Tyler, stal se tedy presidentem. Poděkl kabinet [ministerstvo] Harrisona a stihoval že bude sledovati směr prezidentem nazačatý.

Kongres dvacátý sedmý sešel se ku zvláštnímu zasedání v dobu určenou, totiž dne 31. května 1841. Skládal se v senátu z 28 whigů a 22 demokratů, v sněmovně posloucá se 133 whigů a 108 demokratů. John White z Kentucky, whig, zvolen byl předsedou. Whigové ihned přikročili k provádění programu, který si byli vyznačili. Zákon na zrušení odborů pokladny, zřízených za minulé samosprávy, prošel a schválen presidentem. Návrh na zřízení "Fiskálního banku Spojených Států" prošel oběma sněmovnama. Nenavrhovaly se sice pro bank ten výsady v té míře, jaké požíval dřívější "Bank Spojených Států", však demokraté nečetupně mu odporovali. President dal na zákon ten veto. Namítal v poselství svém, že dávají banku práva, o kterých on [president] s většinou národa mysli, že nelezí v moci kongresu udíleti, práva, které dle ústavy kongres nemá moc uděliti aniž bylo by prospěšno tak učiniti. Zákon přes veto neprošel, neobdržev potřebné většiny dvou třetin hlasů. Vůdcové whigů ulehli pak na presidenta, aby naznačil sám, v jakém způsobu zákon o zřízení fiskálního banku míti chce, tak aby jeho schválení došel. Po poradě s kabinetem president podal jim žádaný náhled svůj a dle něho nově spracovaný zákon prošel oběma sněmovnama. Však i pak dal naň president veto dne 9. září a zákon, neobdržev dvě třetiny hlasů, nenabyl platnosti přes veto. Čemu se whigové vyhýbali, dostavilo se: vypuknutí nepřátelství mezi nimy a presidentem. Jednání jeho, dání veta na zákon spracovaný zcela dle jeho náhledu, považovali za urážku, za zúmyslné pokoření a vyzývání k nepřátelství. Kabinet s výminkou sekretáře vnitra Daniela Webstera, celý odstoupil. Členové kongresu náležející ku straně whigů vydali provolání k národu, v kterém vysvětlovali, jaké opravy a změny snaží se docíliti a kterak jest jim presidentem v nich překáženo a prohlašovali, že od toho dne jsou všechny styky politické mezi nimy a presidentem u konce. V zasedání tomto prošel ještě zákon, kterým se povolovalo rozdělení výtěžku z prodeje obecných pozemků mezi státy. Kongres odročil se dne 13ho září roku 1841.

President doplnil ministerstvo své muži různých politických náhledů. Postavení jeho bylo těžké. Jeho konservativní, výstředně demokratické náhledy, které zabraňovaly mu podporovati Van Burena, nedovolovaly mu též schváliti zřízení Národního banku a přec přijmul nominaci strany, která zřízení banku měla ve svém programu. Ukvapené ohlášení whigů, že přerušují s presidentem veškeré politické styky, učinilo konec jeho váhání a kolísání, — byl nucen vrhnouti se tam, kam přirozeně jeho náhledy jej táhly, — v náruč demokratů. Však i mezi těmi váhy nepožíval. Jeho stoupenců byl nepatrný počet a demokraté používali jej pouze k tomu, aby se znovu vítězství domohli. Naději čerpali z voleb v podzim r. 1841, které dopadly nepříznivěji, pro whigy než minulé.

[Pokračování.]

Každému lze pomoci, když skusí hamburské kapky dra. Augusta Königa, píše pan Nic. Schleicher, Marine City, Mich. Trpěl jsem před nějakým časem nestravitelností a vystál mnoho bolestí. Moje manželka radila mi, abych jednou zkusil hamburské kapky. Ač vzhledem k patentovaným lékům jsem nevěřícím Tomášem, učinil jsem přece manželce po vůli. Užíval jsem kapky pravidelně a po čtyrech dnech již byl jsem opět zdráv a vesel.

Novinky z New Yorku.

(Od našeho zvláštního dopisovatele.)

— 4. července oslaven zde byl svobodným obvyklým nemyslitelným stě[illegible] Následkem toho bylo, že si mnozí [illegible] dí oslavu památku ve spěchu po sobě [illegible] a že na mnoha místech povstaly chaše.

— "Salvation Army" staví nábožensk[illegible] stánečky, kterým se jedině mohou vyrovnati makomeňští derviše, až po dva roky zaopatřuje místo a obcí. Že navzdor její blázenosti dosáhl [illegible] přívrženců je v tom, že jim jednotlivé kongregace propůjčují i své kostely k odbývání kejklů. Ještě přijde čas, kdy bude dělati takovou senzaci jako před 6—8 roky spolek Moody a Sanky. Pak ovšem nestačí ani velké kostely, ořeší hypodromy nebo cirkusy, tam také pořádají shromáždění vlastní partií. V sedmdesátém Paterssonu provozováním svých bezbožeckých pěnovýstupů, dostala se armáda do sporu s úřady. Už po několik neděl dělala tam nedorozumění úřadům, a že mayor města byl na cestě dětí již vyšetřilo. Ale kapitán Isman a lejtnant Wood [jak vidíte má armáda také své české jméno jako každá jiná,] bezpochyby si domýšlili, že komandant jejich tam nahoře má větší právo jim předpisovati než takovýto světský úředník a proto si počínali jak se jim líbilo. Tu za jedné pěkné neděle ku konci června naškrobalo asi 30 bojovných armády, sazvice se starých potrhlých mužíčků sestávající z vběžíků v odměřeném taktu: "V pravo, v levo, v pravo, v levo, líbí jest v pravo, ďábel v levo", a sice takovým spůsobem, že v kritickém čase nastal takový stůl lidu, že policie musela zakročiti. Obstojnému armády bylo pozavěrkáno. K náležitějšímu přečtení dostavil se i vrchní komandant armády ve Spoj. Státech, mayor Moore, v plném ornátě. Policie udávala, že armáda zpívala pobožné písně podle nápěvů světských, tak na př. začali píseň vlastně nápěvem "Nepůjdeme domů až ráno", jinou píseň zpívali dle nápěvu "Čempeja Čili" a třetí podle "Molly darling". Soudce propustil obžalované uděliv jim notnou důtku.

— Reverend Pullmon, pastor universalistů, nejpokročilejší náboženské sekty v přítomné době, kázal v nedělí o kapitálu a práci. Pastor uvedl že by byl spor mezi kapitálem a prací, poněvadž oba ty pojmy dle jeho náhledu tvoří dvě půle jednoho celku. Avšak připravuje se krutý boj mezi kapitalisty a dělníky. Obě strany jsou nyní lépe zorganisovány než kdykoli před tím a tato země stane se záhy jevištěm největšího zápasu jaký je v dějinách zaznamenán. O dělnictvu pravil že má už všecky svobody jaké může kdy dosáhnouti, ale nedostatek sebevlády. Žádný člověk nemá právo zplodití více dětí nežli může vyživiti a vychovati. Dělníci by neměli míti více dětí nežli dvě. Církev už dosti dlouho namlouvala svým nevědomým a svedeným přívržencům: Buďte plodni a množte se. Vzdělanci by měli dělníky poučovati že jejich rodinné štěstí nespočívá v mnohosti dětí ale v dobrém jejich vychování. O kapitalistech pravil, že musejí poznati, že nejsou ničím jiným než správci svého bohatství a že za tu správu jsou zodpovědni a proto že nemají právo hověti si v přepychu. Oni musí zanechati sobectví a přiučiti se, že bratrství jest zákonem přírody, kterému nemůže uniknouti a že povinnost jeho k bližnímu sahá dále nežli k vyplacení mzdy třeba slušné za vykonanou práci.

— Zdejšímu Heraldu se oznamuje, že v Paříži sestoupila se společnost s kapitálem 2½ milionů franku za účelem zařídíti v New Yorku museum zcela na způsob pařížského Musee Grevin na bulevardu Montmartre. K museu tomu ale připojen bude odbor, který dopomohl ústavu paní Tussaudové v Londýně k světové pověsti, totiž voskové figury všech znamenitých osob doposud žijících i oněch které v dějinách této země zaujímají přední místo. Museum to bude se jmenovati Eden Musee Grevin a umístěno bude někde mezi Union a Madison Square ne příliš daleko od Broadway. Jakmile se najde příhodné místo započne se se stavbou krásné budovy. Při ní zařízena bude tropická zahrada. V přízemí budovy nalezati se bude elegantní kavárna dle vzoru pařížského.

— Tihle velkoměšťáci mají všude trubl. Před lety jsem četl, kterak farmáři kolem St. Louisu žádali za ochranu proti nepřátelským obyvatelům St. Louisu, kteří na svých výletech, vlastně výpadech, pustošili osení, kazili stromy a bourali ploty. Nyní bezpochyby dojde řada i na nás nebohé novoyorčany. V Dobbs Ferry, romantickém to místečku na řece Hudsonu, si naše návštěvy zapovědili. Předminulou neděli svedena tam byla od Novoyorčanů pravidelná bitva, která mírumilovné obyvatelstvo domácí velice postrašila. Aby se podobné ony [illegible] neopakovaly, organizován byl sbor obhájců, který každou neděli obsadí strategicky důležitá místa na břehu aby zabránil vpádu vandalských Novoyorčanů.

— Podpůrný výbor, který vzal si za úkol starati se o ruskožidovské uprchlíky bezmála, se rozpadl. Dolly mu peníze. Někteří členové výboru, mezi nimiž Čechům dobře známý "lidumilovný" Stachelberg, Deutschberger, Lichtenstein a Lauterbach [samí to fabrikanti domácích] založili nový výbor a hned započali svou činnost. Jakým ale spůsobem vyvíjí z následujícího: Bos Stachelberg, aby ukázal se jakým je lidumilem, vzal si deset ruských ži- dovek s ním se o ně postřel. V Morristanii pracuje pro něho se pět set šest lesních rodin a to jednu po druhé navštívil a požádal, aby si od něho vzaty po jednom exemplářů za stošky. Do okresního kynického jubilea se ovšem nikoho nechtělo. Žádosky všecko a vrchu turecké chovatele nechtěl se dobře po- vésti ani co kuchařky ani co se týče dělání polévky a řízky. Mimo to jejich evropských, jak jsem slyšel, není také příliš vlhož.

— Parník Australia, který byl od setkavací společnosti nejmen s opatřením pro dopravu přistěhovalců, přijel také zase v New Yorku s plným nákladem falešných přistěhovalců. Nebo pravil je ale do Castle Garden, ořeší vyzvání je za vlastním přistěvětí, které je proschat jejich osudu. Je to od roku 1847 první případ a proto velmi zajímavý. Agent společnosti se vyznával, že ti přistěhovalci nepotřebují žádné ochrany, poněvadž mají ale příbuzné a známé, kteří si pro ně přijdou. To ale byla čirá lež. Právě ti přátelé a známí, kteří chtěli přistěhovalce, dodili si pro ně do Castle Gardenu a nikomu nic nevyzvalo, aby je hledal jinde. Patrně se jednalo společnosti o přečlení daně z hlavy, která by v tomto případu činěila asi $600. Za tento peníz raději vydala přistěhovalce všelijakým podvodníkům na pospas.

— Rada města Brooklyna která rozděluje městské příjmy na jednotlivé odbory městské správy, přijala osady umělení, nevydávati školním dětem potřebné knihy a jiné potřeby bezplatně ořeší jenom těm, kteří dokážou nemajetnost rodičů. To se stalo následkem velikého dluhu, kterým Brooklyn je stižen. Proč právě začíná se šetřit při školách je těžko k porozumění. Proč radějí neotmezit vysoké služné úřadníků a pak hledětí k tomu, aby nemohli krást. Vždyť jediný sekretář školního odboru obdržel sto padesát tisíc dolarů. Také asi tolik správcové městských dobročinných ústavů a mnoholi uvázlo za nehty správě brooklynského mostu to se sedá sám určit. Co se týče tohoto mostu, zdá se že poděkování se radního Roosevelta, o němž jsem se minule zmínil, ponese dobré ovoce. V jedné schůzi stavebního výboru zvolen byl vyšetřující výbor, který má zvědětí, proč stavba mostu tak pomalu pokračuje, kdežto městům New Yorku a Brooklynu vyplývá z toho ohromná škoda, která stále je větší, čím déle se s otevřením mostu odkládá. Už nyní musí Brooklyn platiti $2000 denně co úroky z půjčky mostní a New York $1000. Vyšetřující výbor shledal že hlavní vina padá na železářskou společnost Edgemoor, která nedodává objednanou ocel v čas a pak na inženýry, kteří si nechají líbit takovéto porušování smlouvy. Proto byl podán návrh aby uzavřena byla se společnosti nová smlouva, dle níž by železářská společnost musela odvádět 300 tun ocele měsíčně a pakli by tak neučinila aby pokutována byla tisíci dolary za každý den přes lhůtu pro dostavění mostu určenou.

— V posledním čase dějou se zde věci, které vydávají smutné svědectví o vychování dětí. Nedávno namíchal jeden černošský 11letý chlapec své tetě která jej za vlastního přijala, jedu do kávy chtěje ji otrávit. Hned na to uhodila jedna dcera svou spící matku sekerou do hlavy, o několik dní později uhodil zde 21letý výrostek matku svou do hlavy že ji lebku prorazil. Týž den zbila jedna zdárná dceruška 75letou matku svou tak velice, že tato nalézá se v kritickém stavu a v minulém týdnu sám jsem byl svědkem, kterak 14letý český ničema tloukl vlastní matku, poctívaje ji při tom názvy ne zrovna lichotnými a to jen proto, že mu nechtěla dát dva šilingy na cigaretty [kluk sč nechodí do školy poněvadž je prý už stár, ale do práce také ne, protože je ještě mlád] a firekrackersy. — Německý básník Schiller v jedné básni praví: Verdammte Bedürfnisslosigkeit. Kdyby byl znal zdejší mládež, která zná jen potřeby, ale o povinnostech nechce ani slyšet, byl by zajisté výrok svůj odvolal.

— Stávka skladníků v různých nádražích měst New Yorku, Jersey City, Hoboken a Newarku pořád ještě nechýlí se ku konci. Jedná se ovšem o veliké peníze: tři centy za hodinu. Zatím co železniční společnosti se zoufale brání aby dělník nevydělal asi o 20 centů denně více, zvýšily samy sazbu za dopravu zboží na západ ze 40 centů na 70 centů za 100 liber. O ty proklaté monopoly.

— Včera pořádali dělníci velikou demonstraci na počest irskému agitátoru Michalu Davittovi. Na 40.000 lidí bylo pohromadě. Přednešené řeči byly takového rázu, že musí vyrušiti zdejší politikáře ze sna.

Nebezpečné poranění. — Pan Otto Funke, North Vernon, Ind. rozštěpil si nohu sekerou. Rána byla bolestná a nebezpečná. Nejprvé používal na tutéž všelicos, konečně ale přišel na olej sv. Jakuba. Olej ten účinkoval divotvorně, tak že se v jednom týdnu rána zacelila, aniž by jitření nastalo.

Zastavujem.

S příštím číslem zastavíme následujícím dlužníkům další zásilku, jestli se do té doby nevyjednávají a neb nepošlí část dluhu nanejvýš:

V. Pospíšil, Crete Neb.	18.40
J. Stehlík " "	18.75
M. Velebe " "	9.35
J. Vondra Newton "	11.90
Jos. Klimeš Praha "	18.60
Mart. Skotnik Beaver Falls Minn.	16.80
Jos. Hodek Hutchinson "	9.35
Jak. Rosicek New Prague Minn.	9.50
J. Kasal " " "	9.95
J. Zgabaš St. Louis Mo.	7.40

[Pokračování příště.]